

Vardagsdemokrati – Vad är det?

en presentation från Arena skolinformation

Vi skapar demokratin

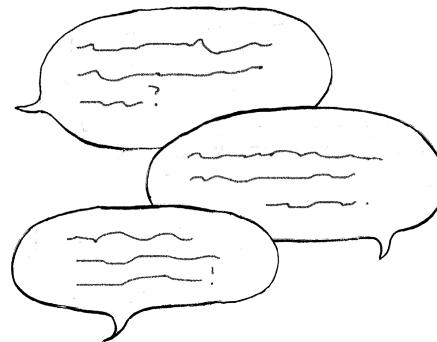
Den här presentationen bygger på materialet *Vi skapar demokratin* som är skapat av Arena skolinformation och ViMåstePrata. Materialet med tillhörande lärarhandledning och studieplan finns på arbetslivskoll.se.

Diskutera

Hur känns demokrati?

Hur märks demokratin i vår vardag?

Hur skulle en vanlig dag se ut om vi levde i en diktatur?

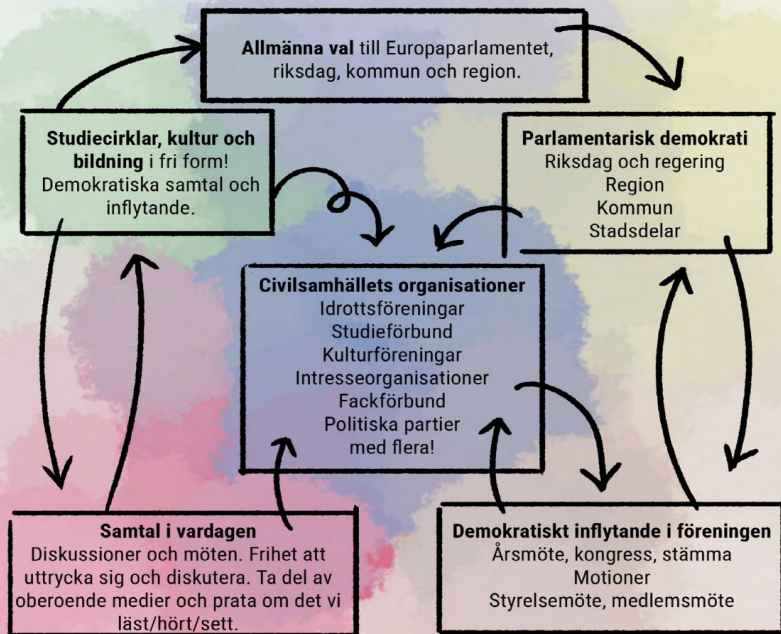
Demokrati på olika nivåer

Demokrati kan ske under ett klassråd, ett medlemsmöte i fackklubben på jobbet eller idrottsklubbens årsmöte. Demokrati kan även handla om hur en kommun, en region eller ett land styrs.

Foto: Dena Eidi

Demokratis kretslopp

Demokratin kan ses som ett kretslopp där de olika delarna påverkar varandra.

Demokrati i vardagen

Exempel

Gå på ett möte i en förening

Skriva en insändare i en tidning eller ett inlägg i sociala medier

Lära sig nya saker tillsammans med andra

Försöka förbättra arbetsmiljön på jobbet eller i skolan

Det bidrar till

Skapar tillit och förtroende till andra människor

Vi lär oss demokratiska metoder och värderingar

Vi påverkar vår egen och våra medmänniskors situation

Rätten att starta föreningar, som till exempel idrottsföreningar, är en viktig del av demokratin.

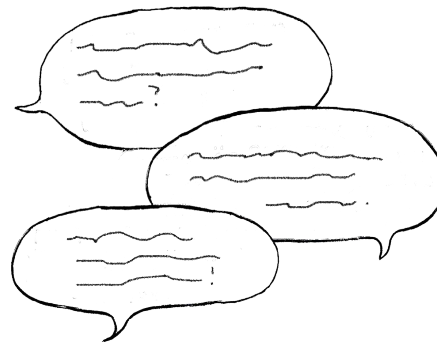
Foto: Joppe Spaa

Diskutera

Vilka frågor är extra viktiga för dig? Vad får dig att engagera dig?

Vad betyder vardagsdemokrati för dig?

På vilket sätt arbetar du för demokrati i din vardag?

Ett levande föreningsliv

Föreningsfrihet, mötesfrihet och yttrandefrihet ger människor möjlighet att samlas i föreningar, att skriva debattartiklar och gå ut på gator och torg i demonstrationer.

I föreningar och på möten av olika slag får människor möjligheten att göra sin röst hörd, lära sig att organisera sig under demokratiska former och utbyta tankar och idéer med varandra.

Tillit mellan människor

Tillit kan beskrivas som att vi litar på våra medmänniskor och att vi tillhör ett samhälle med gemensamma mål.

Tillit mellan människor är en förutsättning för att demokratin ska fungera.

Tilliten utvecklas bland annat i föreningslivet.

Ibland kallas den höga graden av tillit i de nordiska länderna för det nordiska guldets. Foto: Jingmin Pan

Kompromisser

Kompromisser innebär att hitta lösningar som båda parter kan leva med utifrån sina skilda intressen.

Genom att kompromissa skapas en ömsesidig respekt för motparten.

Sker på klassrådet, på möten i föreningar, när fack och arbetsgivare förhandlar på en arbetsplats och när politiska beslut ska fattas.

Spelregler i en demokrati

Alla medlemmar/medborgare i ett land måste ha lika stora möjligheter att delta i beslutsfattandet.

Alla ska ha samma möjlighet att komma med förslag och uttrycka sina åsikter. Vid beslutsfattandet ska varje person ha lika stort inflytande.

Ledarna utses av medlemmarna/medborgarna.

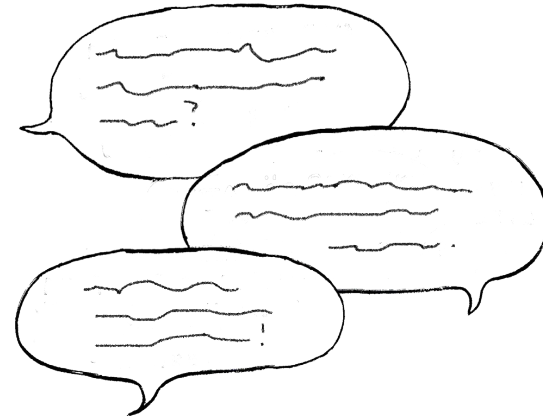
Minoriteten måste acceptera att majoriteten bestämmer. Samtidigt måste majoriteten respektera minoriteten och inte ta sig alltför stora friheter.

Diskutera

Hur mår demokratin i Sverige idag?

Vad är det viktigaste att göra för att utveckla och försvara demokratin?

Röster om demokrati – Åsa Wikforss

”Demokrati går ut på en fredlig hantering av oenighet.”

/Åsa Wikforss, professor i teoretisk filosofi vid Stockholms universitet, som forskat kring kunskapens roll i demokratin och hur desinformation hotar demokratin

Foto: Roger Turesson

Röster om demokrati – Ahmed Abdirahman

”Jag är mycket orolig över att valdeltagandet är lägre bland vissa befolkningsgrupper och bostadsområden – om vår demokrati blir en angelägenhet för dem med högst inkomst, de högutbildade eller vissa åldersgrupper, kan resultatet bli skevt.”

Ahmed Abdirahman, grundare av Järvaveckan, en mötesplats mellan människor från olika samhällsskikt

Röster om demokrati – William Säfström

”I min vardag verkar jag för demokrati på min arbetsplats. Inte bara via arbetet vi gör inom konst och kultur, utan även genom att främja yttrandefriheten på arbetsplatsen och verka för en miljö där människor kan komma till tals och påverka hur de vill driva arbetet på arbetsplatsen.”

/William Säfström, dansare och aktiv i fackförbundet Scen och film

Övning – fyra hörn

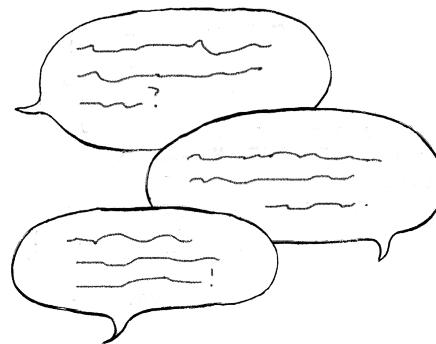
Ställ dig i det hörn som stämmer bäst in på hur du tycker.

Prata med dem i samma hörn.

Alla hörn berättar vad de pratat om.

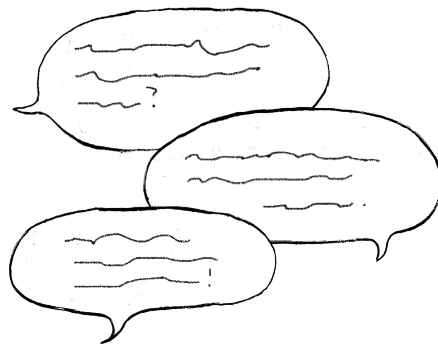
De som vill får byta hörn.

Diskussion.

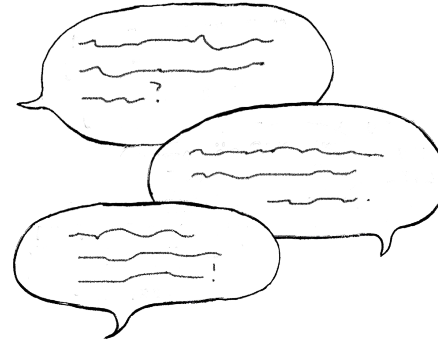
Det tydligaste tecknet på att vi lever i en demokrati är

1. att vi röstar vart fjärde år
2. att vi får tycka och skriva vad vi vill
3. att vi får vara med i de föreningar vi vill
4. något annat.

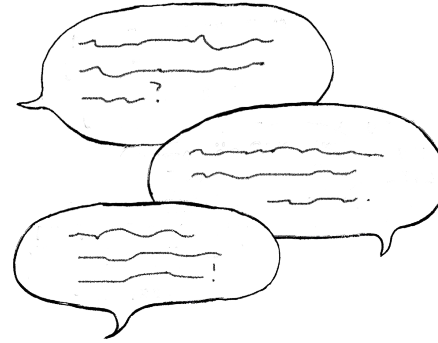
Det största hotet mot demokratin är

1. hot mot journalister
2. att allt färre är med i politiska partier
3. att valdeltagandet minskar
4. något annat.

Det bästa sättet att utveckla och försvara demokratin är

1. att rösta själv och uppmana andra att göra det
2. att gå med i en förening
3. att prata och skriva om det du tycker är viktigt
4. något annat.

Så kan du engagera dig

Gå med i eller starta en förening

Starta en studiecirkel

Delta i skolans arbetsmiljöarbete

Förändra något på skolan

Ta reda på mer

På arbetslivskoll.se hittar du fler material. Alla material har en tillhörande lärarhandledning. De flesta finns även tillgängliga som ljudbok.

Illustration av Julia Balke och Sofia Lucas,
ur materialet *En serie om arbetsmiljö*.